

Veźměte, prosĭme, na vědomĭ, Źe text ělĀnku odpovĭdĀ platně prĀvnĭ ũpravě ke dni publikace.

VylouĀenĭ dodavatele ze zadĀvacĭho řĭzenĭ pro nezpŭsobilost z dŭvodŭ dřĭvějřĭch pochybenĭ nastalŭch v době pandemie COVID-19

V souvislosti s řĭřenĭm onemocněnĭ COVID-19 zpŭsobeně novŭm koronavirem SARS-CoV-2 (dĀle jen „pandemie COVID-19“), vyhlĀřenĭm nouzověho stavu v reŹimu zĀkona ě. [240/2000](#) Sb., o krizověm řĭzenĭ a o změně některŭch zĀkonŭ (krizovŭ zĀkon), ve zněnĭ pozdějřĭch pŕedpisŭ, a souvisejĭcĭch krizovŭch opatŕenĭ vlĀdy i ministerstva zdravotnictvĭ, lze pŕedpoklĀdat, Źe řada dodavatelŭ nebude schopna plnit svě zĀvazky ze smluv.

Dŭvodŭ mŭŹe bŭt celĀ řada - zĀkaz vŭkonu konkrětnĭ ěinnosti, uzavŕenĭ urěitŭch provozoven, nedostateĀnŭ počet vyuŹitelnŭch zaměstnancŭ (z dŭvodu jejich pěce o nezletilě děti, pracovnĭ neschopnosti, karantěny, omezenĭ veŕejně dopravy nebo vstupu cizincŭ na ũzemĭ ĀR), vŭpadky v dodĀvkĀch materiĀlŭ od tuzemskŭch popŕ. zahraniĀnĭch dodavatelŭ, nemoŹnost realizovat urěitě ěasově vĀzaně ũkony orgĀnŭ veŕejně sprĀvy (napŕ. v rĀmci stavebnĭch řĭzenĭ, odroĀenĀ jednĀnĭ, apod.), ale i nedostateĀnĀ souĀinnost věŕitele.

JestliŹe se urěitŭ dodavatel dopustil v minulosti pochybenĭ vŭěi daněmu zadavateli nebo jiněmu veŕejněmu zadavateli, zadavatelě jej mohou vylouĀit ze zadĀvacĭho řĭzenĭ pro nezpŭsobilost dle § 48 odst. 5 pĭsm. d) zĀkona ě. [134/2016](#) Sb., o zadĀvanĭ veŕejnŭch zakĀzek, ve zněnĭ pozdějřĭch pŕedpisŭ (dĀle jen „ZZVZ“). OtĀzkou, na kterou chceme v tomto ělĀnku odpovědět je, zda skuteĀnost, Źe se dodavatelě dopustili takovŭch dřĭvějřĭch pochybenĭ v dŭsledku pandemie COVID-19 a/nebo s nĭ souvisejĭcĭch opatŕenĭ zaklĀdĀ liberaci takovŭch dodavatelŭ a znemoŹnuje zadavateli aplikaci § 48 odst. 5 pĭsm. d) ZZVZ.

V souladu s obecnou prĀvnĭ ũpravou obsaŹenou v zĀkoně ě. [89/2012](#) Sb., obĀanskŭ zĀkonĭk, ve zněnĭ pozdějřĭch pŕedpisŭ (dĀle jen „NOZ“), se v konkrětnĭm zĀvazkověm vztahu mohou uplatnit některě liberaĀnĭ dŭvody, pro něŹ dodavatel nebude ěelit vřem nĀsledkŭm nedodrŹenĭ svŭch smluvnĭch povinnosti. MŭŹe tak dojĭt napŕĭklad aŹ k zĀniku zĀvazku pro nemoŹnost plněnĭ, zprořtěnĭ povinnosti k nĀhradě řkody, vzniku prĀva smluvnĭ strany domĀhat se vŭěi druhé straně obnovenĭ jednĀnĭ o smlouvě, prodlenĭ věŕitele brĀnĭcĭho prodlenĭ dluŹnĭka atd. (dĀle jen „liberaĀnĭ dŭvody“).

Pro řeřenou otĀzku jsou klĭĀovĀ ustanovenĭ § 48 odst. 5 pĭsm. d) a odst. 8 ZZVZ a § 76 ZZVZ, kterĀ stanovĭ:

Vyloučení účastníka zadávacího řízení

(5) Zadavatel může vyloučit účastníka zadávacího řízení pro nezpůsobilost, pokud prokáže, že

(...)

d) se účastník zadávacího řízení dopustil v posledních 3 letech od zahájení zadávacího řízení závažných nebo dlouhodobých pochybení při plnění dřívějšího smluvního vztahu se zadavatelem zadávané veřejné zakázky, nebo s jiným veřejným zadavatelem, která vedla k vzniku škody, předčasnému ukončení smluvního vztahu nebo jiným srovnatelným sankcím,

(...)

(8) Vybraného dodavatele zadavatel vyloučí z účasti v zadávacím řízení, pokud zjistí, že jsou naplněny důvody vyloučení podle odstavce 2 nebo může prokázat naplnění důvodů podle odstavce 5 písm. a) až c).

§ 76

Obnovení způsobilosti účastníka zadávacího řízení

(1) Účastník zadávacího řízení může prokázat, že i přes nesplnění základní způsobilosti podle § 74 nebo naplnění důvodu nezpůsobilosti podle § 48 odst. 5 a 6 obnovil svou způsobilost k účasti v zadávacím řízení, pokud v průběhu zadávacího řízení zadavateli doloží, že přijal dostatečná nápravná opatření. To neplatí po dobu, na kterou byl účastník zadávacího řízení pravomocně odsouzen k zákazu plnění veřejných zakázek nebo účasti v koncesním řízení.

(2) Nápravnými opatřeními mohou být zejména

a) uhrazení dlužných částek nebo nedoplatků,

b) úplná náhrada újmy způsobená spácháním trestného činu nebo pochybením,

c) aktivní spolupráce s orgány provádějícími vyšetřování, dozor, dohled nebo přezkum, nebo

d) přijetí technických, organizačních nebo personálních preventivních opatření proti trestné činnosti nebo pochybením.

(3) Zadavatel posoudí, zda přijatá nápravná opatření účastníka zadávacího řízení považuje za dostatečná k obnovení způsobilosti dodavatele s ohledem na závažnost a konkrétní okolnosti trestného činu nebo jiného pochybení.

(4) Pokud zadavatel dospěje k závěru, že způsobilost účastníka zadávacího řízení byla obnovena, ze zadávacího řízení jej nevyloučí nebo předchozí vyloučení účastníka zadávacího řízení zruší.

Právo zadavatele, nikoliv povinnost

Z ustanovení § 48 odst. 5 písm. d) ZZVZ předně plyne, že zadavatel není povinen účastníka pro nezpůsobilost spočívající v dřívějších pochybeních vyloučit; obecně jde tedy o právo, nikoliv povinnost zadavatele. Toto ustanovení není totiž zařazeno do výčtu případů uvedených v ustanovení § 48 odst. 8 ZZVZ, který toto „právo“ zadavatele transformuje v některých situacích [viz § 48 odst. 2 a odst. 5 písm. a) až c) ZZVZ] na povinnost (je-li účastník vybraným dodavatelem). Zadavatel tak není povinen aplikovat tento důvod vyloučení pro nezpůsobilost ani tehdy, týká-li se vybraného dodavatele, a jeho aplikace závisí vždy jen na uvážení zadavatele. S tím souvisí i fakt, že ostatní

účastníci zadávacího řízení se tedy ani nemohou prostřednictvím námitek účinně dovolat vyloučení jiného účastníka s tím, že v minulosti došlo k pochybením ve smyslu § 48 odst. 5 písm. d) ZZVZ. Chce-li tedy zadavatel sám zohlednit, že se daný dodavatel dopustil určitých pochybení, avšak bylo tomu právě z důvodů pandemie COVID-19, nic mu v tom nebrání.

Postup zadavatele při vyloučení účastníka ze zadávacího řízení

V zadávací praxi však mohou nastat situace, kdy zadavatel účastníka zadávacího řízení vyloučit chce (například proto, že se domnívá, že měl možnost své povinnosti splnit, pokud by přijal dostupná opatření, ale že tak neučinil, jednal liknavě, nezodpovědně apod.). Přestože institut vyloučení dodavatele pro nezpůsobilost založenou pochybeními v dřívějších smluvních vztazích je relativně novou právní úpravou, lze říci, že rozhodovací praxe v této oblasti je poměrně ustálená a pro aplikaci tohoto ustanovení dovedla tyto podmínky a pravidla^[1]:

- **Časová podmínka** - relevantní jsou pouze taková pochybení, kterých se dodavatel dopustil v období maximálně 3 roky před zahájením zadávacího řízení.
- **Podmínka intenzity pochybení** - pochybení musí být závažná či dlouhodobá, příp. obojí zároveň. Jedná se o projev principu přiměřenosti, neboť ojedinělá méně závažná či krátkodobá pochybení nejsou způsobila vyloučení odůvodnit.
- **Podmínka subjektu smluvního vztahu** - relevantní jsou pouze pochybení při plnění povinností ze smluvního vztahu se zadavatelem v zadávacím řízení, ze kterého je dodavatel vylučován, anebo ze vztahu s jiným **veřejným** zadavatelem. [To znamená, že vyloučit dodavatele pro nezpůsobilost dle tohoto ustanovení může kterýkoliv zadavatel (úvodní věta § 48 odst. 5 ZZVZ nerozlišuje mezi zadavatelem a veřejným zadavatelem). Zadavatel tak však může učinit jen z titulu pochybení ve vlastním smluvním vztahu (zadávací zadavatel a dodavatel) anebo z titulu pochybení ve smluvním vztahu mezi dodavatelem a jiným veřejným zadavatelem. Pokud tedy nešlo o pochybení dodavatele ve vlastním smluvním vztahu se zadavatelem, nelze zohlednit pochybení ve smluvních vztazích jiných zadavatelů, kteří nejsou veřejnými zadavateli ve smyslu § 4 odst. 1 ZZVZ, tedy např. dotovanými nebo sektorovými zadavateli.]
- **Podmínka kvalifikovaného následku** - relevantní nejsou všechna, ale pouze taková pochybení, která vedla ke vzniku škody, k předčasnému ukončení smluvního vztahu či k jiným srovnatelným sankcím.
- Za jiné srovnatelné sankce je pak třeba považovat veškeré právní prostředky, které právní řád či ujednání stran zadavateli poskytuje k tomu, aby následky pochybení dodavatele zhojil či aby jej za ně sankcionoval. Typicky se bude jednat o práva z vadného plnění či právo na smluvní pokutu.
- **Podmínka opakovanosti / plurality** - slovo „pochybení“ je užito v § 48 odst. 5 písm. d) ZZVZ v množném čísle; již z pouhého jazykového výkladu (stejně jako rozhodovací praxe) je zřejmé, že důvodem pro vyloučení účastníka může být pouze více (nejméně tedy dvě) relevantních pochybení.
- **Není nezbytná existence pravomocného soudního či správního rozhodnutí** - k prokázání důvodů vyloučení dle § 48 odst. 5 písm. d) ZZVZ není nezbytná existence pravomocného soudního či správního rozhodnutí^[2]. Zadavatel může splnění podmínek nezpůsobilosti účastníka zadávacího řízení prokázat i jinými relevantními způsoby a důkazy.
- **Důkazní břemeno leží na straně zadavatele.**
- **Důkazní prostředky** musí zadavatel uplatnit vůči účastníkovi zadávacího řízení **již v souvislosti s rozhodnutím o jeho vyloučení**, pokud tak neučinil dříve.
- Úřad nebyl zcela ustálen v rozhodování o tom, zda všechny tyto důkazní prostředky musí být přílohou rozhodnutí o vyloučení či nikoliv. Zdá se, že se nakonec přiklonil k (rozumnému) závěru, že nikoliv nutně, označuje-li zadavatel v rozhodnutí důkazní prostředky dodavateli

známé (např. dopis s ukončením smluvního vztahu, který mu byl doručen)[3]. Bez výhrad ale platí, že důvody a důkazy musí být označeny již v rozhodnutí o vyloučení (nikoliv až například v rozhodnutí o námitkách). K vyloučení rozhodně nestačí ani obecné neurčité konstatování o pochybení dodavatele.[4]

Liberační důvody při posouzení pochybení

Při posouzení, zda mají liberační důvody dopad na možnost aplikace § 48 odst. 5 písm. d) ZZVZ zadavatelem, bude nutno vždy zohledňovat konkrétní závazkový vztah. Zde se pokusíme zmínit jen některé případy.

• *Následná nemožnost plnění*

Budou-li v závazkovém vztahu splněny podmínky nemožnosti plnění ve smyslu § 2006 a násl. NOZ, pak závazek zanikne. Nebude tak splněna podmínka pochybení dodavatele ani kvalifikovaného následku.

• *Podstatná změna okolností*

V souladu s § 1765 odst. 1 NOZ má dotčená strana právo domáhat se vůči druhé straně obnovení jednání o smlouvě v případě podstatné změny okolností. Výsledkem tohoto jednání může být například dohoda o ukončení závazku, upuštění od sankcí či náhrady škody, zvýšení ceny, prodloužení doby plnění. V závislosti na výsledku takového jednání pak bude posuzováno, zda došlo k pochybení, které mělo kvalifikované následky, či nikoliv.

Zde je však třeba podotknout, že právě ve smlouvách uzavíraných zadavateli v zadávacích řízeních se poměrně často využívá § 1765 odst. 2 NOZ, tj. převzetí nebezpečí změny okolností dodavatelem. V takovém případě nevzniká nárok dodavatele na jednání o smlouvě, a tedy nedodržení smluvních povinností, byť z důvodů pandemie COVID-19, pravděpodobně bude moci být nahlíženo jako pochybení dodavatele.

Je též třeba říci, že pokud se smluvní strany dle § 1765 odst. 1 NOZ o změně nedohodnou, může jejich dohodu nahradit soud. Toto rozhodnutí soudu však pochopitelně v době vyloučení dodavatele nemusí ještě existovat. Je pak na zadavateli, zda v rozhodnutí o vyloučení uvede přesvědčivé důvody pro vyloučení dodavatele, a naopak na dodavateli, aby se takovému vyloučení bránil případnými námitkami s odkazem i na probíhající soudní řízení dle § 1766 NOZ. I zde však platí, že zadavatel nemusí vyčkávat pravomocného soudního rozhodnutí.

• *Prodlení věřitele*

Lze očekávat, že v praxi bude také docházet například k prodlení plnění dodavatele z důvodů, že zadavatel (druhá smluvní strana) mu neposkytl potřebnou součinnost. Bude-li prodlení dodavatele (dlužníka) skutečně způsobeno na straně věřitele, pak platí, že dlužník není za prodlení odpovědný, nemůže-li plnit v důsledku prodlení věřitele. V takovém případě nebude splněna podmínka pochybení dodavatele a vyloučení pro nezpůsobilost dle § 48 odst. 5 písm. d) ZZVZ za takové prodlení aplikovat nelze.

• *Zproštění se povinnosti k náhradě škody*

V souladu se zněním § 48 odst. 5 písm. d) ZZVZ lze dovodit, že kdyby na konkrétní porušení bylo možno aplikovat § 2913 odst. 2 NOZ a dodavatel v konkrétním závazkovém vztahu nebyl povinen k náhradě škody, respektive se zprostil povinnosti k její náhradě, tato skutečnost sama o sobě nemá dopad na možnost aplikace § 48 odst. 5 písm. d) ZZVZ. Jako kvalifikovaný následek totiž dle ZZVZ

postačuje již vznik škody, nikoliv až její náhrada. Má to ale háček.

Máme totiž za to, že formulace § 48 odst. 5 písm. d) ZZVZ není přesnou transpozicí čl. 57 odst. 4 písm. g) Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/24/EU o zadávání veřejných zakázek a o zrušení směrnice 2004/18/ES (dále jen „Směrnice“). Ustanovení § 48 odst. 5 písm. d) ZZVZ používá slovní spojení „vznik škody“, zatímco český překlad čl. 57 odst. 4 písm. g) Směrnice, který je transponován právě do ustanovení § 48 odst. 5 písm. d) ZZVZ používá slovní spojení „náhrada škody“ („pokud se hospodářský subjekt v rámci dřívější veřejné zakázky, dřívějšího smluvního vztahu s veřejným zadavatelem nebo dřívější koncesní smlouvy dopustil závažných nebo trvalých pochybení při plnění zásadního požadavku, jež vedly k předčasnému ukončení této dřívější veřejné zakázky, náhradě škody nebo jiným srovnatelným sankcím“). V anglické znění ustanovení čl. 57 odst. 4 písm. g) Směrnice zní: „where the economic operator has shown significant or persistent deficiencies in the performance of a substantive requirement under a prior public contract, a prior contract with a contracting entity or a prior concession contract which led to early termination of that prior contract, damages or other comparable sanctions.“, přičemž „damages“ je třeba překládat jako „náhradu škody“, nikoliv „škodu“ (německé znění ostatně používá slova „Schadenersatz“, tedy opět „náhrada škody“). To tedy znamená, že Směrnice stanoví jako možný důvod vyloučení pochybení, jehož kvalifikovaným následkem je náhrada škody, ale ustanovení § 48 odst. 5 písm. d) ZZVZ umožňuje vyloučit i dodavatele, který způsobil svým pochybením již jen vznik škody, aniž by byl nutně povinen k náhradě škody. Směrnice však neumožňuje rozšiřovat důvody pro vyloučení účastníků ze zadávacího řízení.

Eurokonformním výkladem dospíváme k tomu, že je-li kvalifikovaným následkem pochybení dodavatele pouze vznik škody, avšak nikoliv její náhrada, znamenalo by to nenaplnění podmínky kvalifikovaného následku. Lze tedy uzavřít, že v případech, kdy by se dodavatel dle NOZ účinně zprostil povinnosti k náhradě škody (např. právě s ohledem na konkrétní okolnosti související s pandemií COVID-19), pak pro jeho vyloučení pro nezpůsobilost nestačí, že tato škoda vznikla. Liberační důvod dle § 2913 odst. 2 NOZ tak dopadne na postup dle § 48 odst. 5 písm. d) ZZVZ.

Je třeba též upozornit, že zproštění se povinnosti k náhradě škody automaticky neznamená zánik povinnosti dokončit plnění, případně zánik povinnosti hradit smluvní pokuty. V případě smluvních pokut a jiných sankcí [které mohou být právě kvalifikovaným následkem ve smyslu § 48 odst. 5 písm. d) ZZVZ] je třeba pečlivě posoudit obsah konkrétní smlouvy. Bude totiž spíše pravidlem, že smluvní pokuty budou stanoveny absolutně, bez ohledu na „zavinění“ dodavatele a bez možnosti jakékoliv liberace. Zadavatelé často nebudou mít možnost ani jejich prominutí s ohledem na svou povinnost jednat s péčí řádného hospodáře, případně na zákaz podstatné změny závazku dle § 222 ZZVZ. Platí ale, že i když zadavatel nebude v konkrétním případě oprávněn prominout smluvní pokuty, nebude povinen takového dodavatele vždy vyloučit dle § 48 odst. 5 písm. d) ZZVZ.

Zásada přiměřenosti

Na základě argumentů shora popsaných lze dospět k závěru, že pokud i po uplatnění všech „obecných“ liberačních důvodů dle NOZ (včetně liberačních důvodů obsažených přímo v konkrétní smlouvě) nadále budou naplněny shora vyjmenované podmínky dle § 48 odst. 5 písm. d) ZZVZ, zadavatel má právo vyloučit dodavatele ze zadávacího řízení.

Nabízí se pak otázka, zda tento postup zadavatele nemůže „korigovat“ Úřad prostřednictvím uplatnění zásady přiměřenosti. Například v situaci, kdy ve smlouvě bylo právě typické ustanovení o převzetí nebezpečí změny okolností dodavatelem (§ 1765 odst. 2 NOZ), přičemž by však Úřad dospěl k závěru, že postup dle § 48 odst. 5 písm. d) ZZVZ není přiměřený, neboť „s pandemií takového rozsahu a následků“ nemohl dodavatel vůbec počítat, jakkoliv samozřejmě formálně právně takové nebezpečí platně převzal. Vzhledem k tomu, jak extenzivně Úřad v minulosti přistupoval k výkladu

zásady přiměřenosti i ostatních zásad dle § 6 ZZVZ, nelze zcela takový jeho přístup vyloučit. Z důvodů právní jistoty a zachování zásady pacta sunt servanda by nicméně takový výklad Úřad nebyl dle našeho názoru zcela správný.

Z pohledu dodavatelů však lze připustit, že v některých případech se může jevit nespravedlivé, že dodavatel nejen „sám nese“ všechny následky pandemie COVID-19 (náhradu škody, smluvní pokuty, zvýšené náklady atd.), ale zároveň by mu měla být omezována účast v zadávacích řízeních po dobu až 3 let. V takovém případě je na dodavateli, aby se v námitkách proti vyloučení dovolával zásady přiměřenosti. Podpůrně by zřejmě bylo možné se odkázat i na judikaturu obecných soudů ve vztahu k otázce vymáhání smluvních pokut v rozporu s dobrými mravy či s poctivým obchodním stykem.^[5] Činil by tak v námitkách proti svému vyloučení. Kromě obecných námitek proti vyloučení však mají dodavatelé i další nástroj ke své obraně, dle naší zkušenosti poměrně efektivní, a to tzv. self cleaning.

Self-cleaning

Dodavatelé vyloučení pro nezpůsobilost dle § 48 odst. 5 písm. d) ZZVZ mohou nicméně v souladu s § 76 ZZVZ využít institutu tzv. self-cleaningu, tedy obnovení způsobilosti účastníka zadávacího řízení. Účastník zadávacího řízení tak může zadavateli prokázat, že obnovil svou způsobilost k účasti v zadávacím řízení, pokud v průběhu zadávacího řízení, resp. v době svého účastenství, zadavateli doloží, že přijal dostatečná nápravná opatření. Těmito opatřeními mohou být mj. přijetí technických, organizačních nebo personálních preventivních opatření (typické je například přijetí interního předpisu, v souvislosti s pandemií COVID-19 to může být popis nového dodavatelského řetězce, způsobu najímání pracovníků při uzavření hranic atp.).

Aplikace tohoto ustanovení předpokládá, že účastník je (byl) nezpůsobilý, ale přijal dostatečná opatření k nápravě. Při postupu dle § 76 ZZVZ by tak účastník neměl tvrdit, že se žádného pochybení nedopustil a situace byla způsobená bez jeho zavinění právě pandemií COVID-19. Na takové tvrzení by bylo nutno nahlížet jako na prostou námitku proti důvodům vyloučení (zpochybnění naplnění zákonných podmínek vyloučení). Pokud chce vyloučený dodavatel využít skutečně institutu self-cleaningu, pak musí (i) „přiznat“ (byť třeba mlčky) své pochybení a (iii) zadavateli sdělit a prokázat přijatá nápravná opatření. Prosté „uznání pochybení“ bez prokázání nápravných opatření v žádném případě nebude postačovat. Jako příklad lze citovat z rozhodnutí Úřadu: *„Aby však mohlo dojít k obnovení jeho způsobilosti, musel by navrhovatel prokázat, že přijal dostatečná nápravná opatření, jejichž demonstrativní výčet uvádí zákon v ustanovení § 76 odst. 2 a jejich přijetí doložit zadavateli. Z podkladů pro rozhodnutí však nevyplývá, že by navrhovatel zadavateli doložil přijetí jakéhokoliv nápravného opatření.“*^[6]

Účastník může zadavatele o přijatých nápravných opatřeních informovat kdykoliv průběhu zadávacího řízení, dokud nezanikne jeho účast v něm. To znamená, že daná opatření může sdělit společně s podáním nabídky, nejčastěji jsou však sdělována zadavateli spolu s námitkami proti vyloučení ze zadávacího řízení. (Ostatně pokud se nejedná o situaci, kdy dodavatel předpokládá, že jej zadavatel vyloučí, protože tak například činí ve všech svých zadávacích řízeních, není zcela „strategické“ na svou potenciální nezpůsobilost sám upozorňovat.) Zadavatel má pak povinnost za účelem dodržení zásady transparentnosti posoudit popsání opatření a přezkoumatelným způsobem vyargumentovat, z jakého důvodu ne/považuje přijatá nápravná opatření za ne/dostatečné k obnovení způsobilosti.^[7] Pokud zadavatel dospěje k závěru, že způsobilost účastníka zadávacího řízení byla obnovena, ze zadávacího řízení jej nevyloučí nebo předchozí vyloučení účastníka zadávacího řízení zruší.

Závisí tedy na účastníkovi zadávacího řízení, zda podá „obecné“ námitky proti svému vyloučení, v nichž bude zpochybňovat již podstatu svých pochybení, případně se dovolávat zásady přiměřenosti

s ohledem na naprostou výjimečnost situace pandemie COVID-19, anebo se rozhodne využít institutu self-cleaningu a spolu s námitkami proti svému vyloučení sdělí a doloží přijatá nápravná opatření.

Lze tak uzavřít, že skutečnost, že na závazkový vztah dopadají některé liberační důvody dle NOZ automaticky neznamená, že nelze aplikovat § 48 odst. 5 písm. d) ZZVZ. Zadavatel však není povinen vyloučit ani vybraného dodavatele pro nezpůsobilost dle § 48 odst. 5 písm. d) ZZVZ, uplatnění tohoto důvodu pro vyloučení vždy závisí na jeho uvážení, jeho nevyloučení nepovažujeme za postup v rozporu s povinnostmi řádného hospodáře (na rozdíl od upuštění od smluvních pokut, které může být značně problematické). Pokud však chce zadavatel účastníka ze zadávacího řízení vyloučit, musí posoudit konkrétní smluvní vztah, naplnění všech podmínek dle § 48 odst. 5 písm. d) ZZVZ, včetně toho, zda splnění některých podmínek není vyloučeno liberačními důvody (typicky zánik závazku, prodlení věřitele). Nesouhlasí-li účastník se svým vyloučením ze zadávacího řízení, může podat námitky a rozporovat splnění podmínek pro takové vyloučení, nebo společně s námitkami prokázat opatření k obnovení své způsobilosti. Pokud zadavatel svůj závěr o vyloučení účastníka nepřehodnotí, pak se musí pečlivě vypořádat s odůvodněním takového rozhodnutí.

Mgr. Zuzana Profousová,
právník

[MT Legal s.r.o., advokátní kancelář](#)

Jugoslávská 620/29
120 00 Praha 2

Tel.: +420 222 866 555
Fax: +420 222 866 546
e-mail: info@mt-legal.com

Jakubská 121/1
602 00 Brno 2

Tel.: +420 542 210 351
e-mail: info@mt-legal.com

Bukovanského 1345/30
710 00 Ostrava - Slezská Ostrava

Tel.: +420 596 629 503
e-mail: info@mt-legal.com

[1] Viz např. rozhodnutí Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže (dále jen „Úřad“) č. j.: ÚOHS-04235/2020/522/KČe ze dne 6. 2. 2020

[2] Viz např. rozhodnutí Úřadu č. j.: ÚOHS-S0198/2018/VZ-21654/2018/512/TDv ze dne 24. 7. 2018.

[3] Viz např. rozhodnutí předsedy Úřadu č. j.: ÚOHS-R0093/2019/VZ-20435/2019/321/OMa ze dne 25. 7. 2019

[4] Viz např. rozhodnutí Úřadu č. j.: ÚOHS-S0176/2019/VZ-16309/2019/521/Opi ze dne 11. 6. 2019.

[5] Viz např. rozsudek Nejvyššího soudu ČR sp. zn. 31 Cdo 2707/2007 ze dne 14. 10. 2009.

[6] Rozhodnutí Úřadu č. j.: ÚOHS-S0108/2019/VZ-24785/2019/523/DFi ze dne 6. 9. 2019, potvrzeno rozhodnutím předsedy Úřadu č. j.: ÚOHS-R0167/2019/VZ-32866/2019/321/Edo ze dne 28. 11. 2019.

[7] Viz např. rozhodnutí Úřadu č. j.: ÚOHS-S0064/2018/VZ-10346/2018/541/PDz ze dne 9. 4. 2018

© EPRAVO.CZ - Sbíрка zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [JIŘÍ HARNACH - VEŘEJNÉ ZAKÁZKY LIVE! - DUBEN 2026](#)
- [Prokazování dostupnosti technického vybavení při zadávání veřejných zakázek - limity sdílení technického vybavení](#)
- [JIŘÍ HARNACH - VEŘEJNÉ ZAKÁZKY LIVE! - BŘEZEN 2026](#)
- [Zdrojové kódy jako „pojistka“ proti vendor-lock-inu: judikatorní korekce a její meze](#)
- [Spolupráce zadavatele a developera z pohledu rozhodovací praxe ÚOHS a plánovacích smluv](#)
- [Listinné nabídky v éře elektronizace: přestupek, nebo legitimní postup?](#)
- [JIŘÍ HARNACH - VEŘEJNÉ ZAKÁZKY LIVE! - ÚNOR 2026](#)
- [Změna poddodavatele v průběhu zadávacího řízení](#)
- [JIŘÍ HARNACH - VEŘEJNÉ ZAKÁZKY LIVE! - LEDEN 2026](#)
- [Metoda Design & Build na poli veřejných zakázek](#)
- [Požadavek zadavatele na prokazování referencí prostřednictvím staveb občanské vybavenosti ve světle rozhodovací praxe](#)